

[Justitsministeren.]

instans har afsagt dom i straffesagen, og i princippet følge de almindelige retningslinier, der gælder for benådning.

Ordføreren for forespørgerne (Poul Hansen [Kalundborg]): Jeg vil gerne til indledning takke den højtærede justitsminister for den udførlige og strengt saglige redegørelse. Samtidig føler jeg trang til at takke den højtærede statsminister, fordi han ved sin henvendelse til partiformændene tog initiativ til drøftelserne i dag og dermed tilkendegav, at regeringen var rede til den åbne og saglige debat om hele spørgsmålet, som har været ønsket fra mange sider i befolkningen, og som protestbevægelsen og debatten i pressen og mand og mand imellem har gjort nødvendig. Efter alt dette måtte drøftelserne jo tilsidst samles herinde, således at stillingen både med hensyn til fortiden og med henblik på fremtiden kunne blive gjort op på et sagligt grundlag.

Jeg vil gerne om de protester, som på forskellig måde er fremkommet, sige, at jeg fuldtud forstår den umiddelbare trang til, når man bliver gjort bekendt med disse løsladelser og på en ofte grov måde samtidig bliver gjort bekendt med de forbrydelser, de pågældende har begået, da at sige, at dette er dog for galt, det må vi protestere imod, og især kan jeg forstå, at en sådan trang findes hos de medborgere, som selv bærer mærker efter terroristernes hærgen, eller som har mistet pårørende eller venner under modstandskampen. Jeg forstår, at særlige følelser må bevæge disse, som er så hårdt ramt, og jeg vil ikke gøre noget som helst forsøg på at få disse medborgere til at forstå eller billige, hvad der er sket. Jeg kan også forstå, at bitterheden får et øget tilskud, når løsladelserne, hvad der jo er sket i nogle tilfælde, har fundet sted på yderst uheldige tidspunkter, senest umiddelbart forud for mindehøjtideligheden i mindelunden. Jeg deler fuldtud den beklagelse, som justitsministeren i den anledning fremsatte. Jeg må til de medborgere, der her er tale om, kun sige dette ene, at de da i det mindste må forstå, at benådningerne ikke er foretaget udfra de mindre værdige motiver, som man nogle steder i agitationen har tillagt de ansvarlige.

Må jeg for mit eget vedkommende sige,

at jeg synes, det har været meget svært at tage stilling til løsladelserne, at sige, om de var rigtige eller ikke rigtige. Jeg har faktisk ondt ved at forstå de mennesker, der ikke er personlig berørt, og som alligevel har været rede til meget hurtigt at fælde den afgørende dom på dette område, uden at de dog har kunnet kende alt, hvad der lå til grund for de afgørelser, der er taget af de ansvarlige. På den ene side har der naturligvis været forbrydelsens grovhed at tage i betragtning og den særlige situation, hvori den er blevet begået, og som udfra visse synspunkter kan føre til en skærpet bedømmelse. Det er de forhold, som offentligheden kender, når den bedømmer løsladelserne.

Men man kan jo på den anden side ikke afvise, at som hele udviklingen i retsopgøret er foregået — det er den, den højtærede justitsminister her har redegjort for — ville det have været vanskeligt for den nuværende højtærede justitsminister at handle anderledes, end han har gjort. Jeg synes, at det i virkeligheden ville have været at tage stilling til en ændring af en hidtil fulgt linie. I denne forbindelse synes jeg heller ikke, man kan se bort fra de oplysninger, vi har fået om, hvorledes sagerne har udviklet sig i Norge. Dertil kommer, at man efter min opfattelse ikke kan afvise, at der i hver enkelt sag kan være momenter — både vedrørende de forhold, hvorunder den pågældende er kommet ind på forbrøderbanen, vedrørende selve forbrydelsens beskaffenhed, vedrørende den pågældendes helbredstilstand, og hvorledes hans adfærd har været under fængselsopholdet — som taler for løsladelse, og det er momenter, som kun ganske få, deriblandt justitsministeren, som træffer afgørelsen, fuldtud kender; det er momenter, som offentligheden ikke er bekendt med og ifølge sagens natur ikke kan blive bekendt med. Alle disse ting gør, at jeg for mit vedkommende — og her taler jeg for en del af den socialdemokratiske gruppes medlemmer — ikke kan deltage i den kritik, der er rejst overfor den højtærede justitsminister.

Det er mig herefter magtpåliggende at understrege visse af de synspunkter, som også den højtærede justitsminister anlagde i sin redegørelse. Der er et moment, som går igen i mange af protesterne, og som jeg føler